

ŽIVETI KOT LJUBLJENI

Duhovno življenje
v sekulariziranem svetu

DRUŽINA
2012

*Za Connie Ellis
s hvaležnostjo*

Zahvale

Pri pisanju in izdaji te knjige so me podpirali številni prijatelji. Najprej bi se rad zahvalil Connie Ellis, da mi je pomagala pri tipkanju in me vedno znova spodbujala, naj nadaljujem s pisanjem, ko sem bil zaposlen z drugimi stvarmi. To knjigo ji posvečam z globoko hvaležnostjo za njeno zvesto prijateljstvo in velikodušno podporo. Hvaležen sem tudi Conradu Wieczoreku, ker nama je s Connie kot urednik veliko pomagal pri zaključevanju rokopisa.

Posebna zahvala gre vsem, ki jih tu naštevam: Patricia Beall, Diana Chambers, Gordon Cosby, Bart Gavigan, Steve Jenkinson, Sue Mosteller, Dolly Reisman, Susan Zimmerman in moj urednik pri založbi Crossroad, Bob Heller. Hvala vsem za številne spodbudne besede in konkretne predloge, ki so pomagali spraviti to besedilo na dan.

Nazadnje bi se rad zahvalil Peggy McDonnell, njeni družini in prijateljem za prijateljstvo in velikodušno finančno podporo ter skupnosti frančiškanov v Freiburgu v Nemčiji, ki so mi za pisanje nudili kraj, poln miru in molitve.

Prolog

Začetek prijateljstva

Ta knjiga je sad dolgoletnega prijateljstva in mislim, da boste od nje imeli več, če vam na začetku povem nekaj o tem prijateljstvu. Pred nekaj več kot desetimi leti, ko sem poučeval na univerzi *Yale Divinity School*, je v mojo pisarno stopil mlad moški, da bi me intervjujal za nedeljsko izdajo *New York Timesa*, za lokalno stran Connecticuta. Predstavil se je kot Fred Bratman. Ko sva se usedla k pogovoru, me je kmalu prevzela mešanica nejevolje in zanimanja. Nejevoljen sem bil, ker je bilo zelo očitno, da tega novinarja to, kar počne, ne zanima prav dosti. Nekdo mu je predlagal, da bi znal jaz biti zanimiv sogovornik za intervju. Sprejel je ta predlog, vendar pri njem nisem zaznal kakšnega velikega navdušenja nad tem, da bi me spoznal, ali kakšne silne želje, da bi pisal o meni. Pač novinarsko delo, ki ga je bilo treba opraviti, čeprav mu je bilo odveč. A kljub temu me je pritegnil. Za masko nezainteresiranosti sem namreč zaznal zelo živahnega duha, ki se želi učiti in ustvarjati. Nekako sem vedel, da sedim ob človeku s številnimi talenti, ki željno išče način, kako bi te talente lahko uporabil.

Ko je minilo kakšne pol ure zastavljanja vprašanj, ki nikogar od naju niso kaj dosti zanimala, je postalo jasno, da je intervju pri koncu. Nastal bo članek, morda ga bo prebralo nekaj ljudi, prav dosti učinka pa od tega ne bo. To sva oba

vedela in oba sva si mislila, da bi svoj čas lahko bolje porabila.

Ko je Fred že hotel pospraviti beležnico nazaj v torbo in reči svoj običajni »hvala«, sem mu pogledal naravnost v oči in ga vprašal: »Povejte mi, ali imate radi svoje delo?« Kar presenetilo me je, ko je brez pomisleka takoj odgovoril: »Ne, ne ravno. Je pa delo.« Malce naivno sem odvrnil: »Zakaj pa ga opravljate, če vam ni všeč?« »Zaradi denarja, seveda,« je rekel in dodal, ne da bi ga še kaj vprašal: »Zelo rad pišem, a pisanje teh kratkih časopisnih člankov me spravlja ob živce. Ker sem omejen z dolžino in obliko, nikoli ne morem pisati o neki stvari tako, kot bi bilo treba. Kako naj na primer povem nekaj poglobljenega o vas in vaših idejah, če imam na razpolago samo 750 besed? ... A kaj lahko storim? Nekako je treba preživeti. Moral bi biti zadovoljen, da imam vsaj to delo!« V njegovem glasu sem začutil jezo in obup.

Postalo mi je jasno, da ne manjka dosti, pa se bo Fred odpovedal svojim sanjam. Zdel se mi je kot jetnik, zaprt za rešetkami družbe, ki ga sili delati nekaj, v kar ne verjame. Ko sem ga tako gledal, sem začutil globoko sočutje – upam si reči še več –, globoko ljubezen do tega človeka. Pod njegovim sarkazmom in cinizmom sem zaznal čudovito srce, srce, ki si želi dajati, ustvarjati in živeti polno življenje. Njegova inteligentnost, odkritost in preprosto zaupanje, ki mi ga je izkazal, so mi dali misliti, da najino srečanje ne more biti le naključje. To, kar se je dogajalo med nama, me je zelo spominjalo na dogodek,

ko se je Jezus ozrl na bogatega mladeniča »in ga vzljubil« (Mr 10,21).

Sama od sebe je v meni priplavala na dan močna želja, da bi ga rešil te ujetosti in mu pomagal odkriti, kako naj uresniči svoja najgloblja hrepenenja.

»Kaj pa si v resnici želite?« sem ga vprašal.

»Rad bi napisal roman ... a to mi nikoli ne bo uspelo.«

»Si tega res želite?« sem ga vprašal. Presenečeno me je pogledal in se nasmehnil: »Ja, res ... a hkrati se tudi bojim. Še nikoli nisem pisal romana in morda v tem sploh ne bi bil dober.« »Kako pa boste to ugotovili?« sem ga vprašal. »Hja, najbrž tega ne bom mogel nikoli ugotoviti. Za kaj takega potrebuješ čas, denar in predvsem talent, jaz pa nimam ničesar od tega.«

Postal sem že naravnost jezen nanj, na družbo in do določene mere tudi nase, ker puščamo stvar, da so pač take, kot so. Začutil sem, da moram porušiti te zidove strahu, konvencionalnosti, družbenih pričakovanj in podcenjevanja samega sebe in bleknil: »Zakaj pa ne pustite službe in napišete tega romana?« »Ne morem,« je rekel. ... Nisem ga pustil pri miru: »Če si res želite, to lahko naredite. Ni vam treba biti žrtev časa in denarja.« Postalo mi je jasno, da sem se zapletel v bitko, v kateri hočem zmagati. Začutil je mojo odločnost in rekel: »Sem le navaden novinar in verjetno bi moral biti zadovoljen s tem.« »Ne, ne bi smeli biti,« sem mu rekel. »Slediti bi morali svoji najgloblji želji in početi to, kar si res želite ... V resnici težava ni v času in denarju.« »V

Epilog

Poglobitev prijateljstva

Ko sem zaključil knjigo *Živeti kot ljubljani*, sem besedilo poslal Fredu in se s strahom spraševal, ali mi je uspelo ustreči njegovi prošnji: »Napiši nekaj o Duhu, kar bomo jaz in moji prijatelji lahko razumeli.« Trudil sem se, da bi besede prihajale iz mojega srca, iz moje najbolj osebne izkušnje in mojega najbolj resničnega jaza in da bi s tem nagovoril Fredovo srce, njegovo osebno izkušnjo, njegov resnični jaz. Zelo sem bil radoveden, ali mi je uspelo.

Kmalu po tistem, ko je Fred prejel besedilo, me je poklical in vprašal, ali lahko pride k meni v skupnost v Toronto za nekaj dni, da se pogovoriva o »življenju ljubljenega«. Ko je prišel, sva ugotovila, da sva v zadnjem desetletju prišla do veliko trdnejše točke v življenju, kot pa sva bila, ko sva se spoznala. Jaz sem našel svoj pravi dom v Barki, Fred pa je bil srečno poročen, pričakoval je prvega otroka in imel službo, s katero je bil zadovoljen. Do takrat je izdal že dve knjigi za najstnike, eno o Zalivski vojni in še eno o izgubi starša. Pripravljal pa je že novo, v kateri bodo voditelji in strokovnjaki z različnih področij, kot so politika, umetnost, literatura in šport, priporočali knjige, vredne branja. Celo zgodnje jutranje ure je posvečal pisanju romana! Njegove sanje, da bi postal pisatelj, so se dejansko uresničile, pa čeprav malo drugače, kot je pričakoval.

Smernice za razmišljanje

Te smernice je pripravila založba Crossroad. Uporabite jih lahko za osebno meditacijo ali delo v majhnih skupinah.

I. Začetek prijateljstva

a. »Postalo mi je jasno, da ne manjka dosti, pa se bo Fred odpovedal svojim sanjam. Zdel se mi je kot jetnik, zaprt za rešetkami družbe, ki ga sili delati nekaj, v kar ne verjame.« (str. 10) Poznate koga, ki se počuti ujetega v svoji službi ali karieri? Pomislite, kdaj v svojem življenju ste se sami počutili tako kot Fred.

b. »Ničesar nimate izgubiti. Mladi ste, polni energije, dobro izobraženi. ... Vse poti so vam odprte.« (str. 12) Predstavljajte si, da Nouwen v tem trenutku to govori vam. Kateri del te izjave bi lahko povezali s svojim sedanjim življenjem?

II. Biti ljubljene

a. »Ti negativni glasovi so tako glasni in vztrajni, da jim človek zlahka verjame. ... V tem je past zavračanja samega sebe.« (str. 24) S katerimi negativnimi glasovi se borite vi? Naštejte jih nekaj. Se kdaj zalotite, da se strinjate z njimi?

b. »Že zdaj se lahko odločiš, da si boš prizadeval za resnično notranjo svobodo.« (str. 29) Razmišljajte o teh besedah v naslednjih dnevih. Pred-

stavljajte si, kako si prizadevate za novo svobodo. Kaj vam v praksi to pomeni? Kaj ob tem čutite?

III. Postati ljubljani

Ob seznamu vsakodnevnih opravkov, ki jih imata Fred in Robin v svojem življenju (str. 34), razmislite o svojih vsakodnevnih opravkih. Kako se jih lotevate? Kaj bi se moralo spremeniti, da bi vaše opravke lahko prevzel »dotik duha ljubezni«?

IV. Vzet

a. »Moramo si upati in ponovno sprejeti resnico, da smo božji izbranci, pa četudi nas naš svet ni izbral.« (str. 43) Zaradi česa se upirate tej globoki in življenja polni resnici?

b. »Svet okrog sebe moraš kar naprej razkrivati in ga videti takega, kot je: manipulativen, nadzirajoč, lačen oblasti in uničevalen na dolgi rok.« (str. 44) Kako Nouwen umesti ta pogled na »svet« v svoje prepričanje, da na vsakodnevno življenje lahko gledamo v luči ljubezni? Kaj vam to pove o božji ljubezni? Kako vi vnašate božjo ljubezen v svoje vsakodnevne bitke?

V. Blagoslovljen

»Kaj ni lažje verjeti, da smo prekleti, kot da smo blagoslovljeni?« (str. 56) Razmislite o družbenih krivicah, ki jih Nouwen omenja na str. 56. Se katera od njih v tem trenutku pojavlja v vašem življenju? Kaj vam pomaga, da sredi takega trpljenja ne pozabite na svojo blagoslovljenost?

VSEBINA

Zahvale	7
Prolog: Začetek prijateljstva	9
BITI LJUBLJENI	21
POSTATI LJUBLJENI	31
Utelešenje resnice	33
VZET	39
BLAGOSLOVLJEN	51
RAZLOMLJEN	63
PODARJEN	77
ŽIVETI KOT LJUBLJENI	93
Epilog: Poglobitev prijateljstva	103
Smernice za razmišljanje	111

Izšlo v zbirki

1. Sveti Pavel za nepopolne
2. Ljubiti v svobodi
3. Živeti kot ljubljeni